

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. E02-41

(Prot. Nr.46, 5.§)

2005. gada 14.septembrī

Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu

Lieta Nr. 171/05/10/1

Par 28.02.2005. Iepirkumu uzraudzības biroja ziņojumu Nr.1-3.2/636

2005.gada 1.martā Konkurences padomē tika saņemts Iepirkumu uzraudzības biroja 2005.gada 28.februāra ziņojums Nr.1-3.2/636 par iespējamajiem Konkurences likuma pārkāpumiem, un 2005.gada 9.martā tika saņemti papildus materiāli par Jūrmalas pilsētas domes organizētās cenu aptaujas ID Nr.- JPD 2005/19 "Būvdarbi pašvaldības aģentūrā "Jūrmalas sociālās aprūpes centrs"" (turpmāk – Cenu aptauja) norises gaitu.

2005.gada 21.februārī Iepirkumu uzraudzības birojs, īstenojot normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību iepirkumu jomā, ar vēstuli Nr.1-3.2/531 pieprasīja Jūrmalas pilsētas domei pilnu dokumentāciju par Cenu aptauju. Izvērtējot saņemtos dokumentus, Iepirkumu uzraudzības birojs konstatēja, ka Cenu aptaujas ietvaros pasūtītājs ir saņēmis 4 piedāvājumus: no SIA "STATS", SIA "ALTI A", SIA "INFO SERVISS" un SIA "BALSTS-R". Trīs no iesniedzējiem – SIA "STATS", SIA "ALTI A" un SIA "INFO SERVISS" – iesniedza „acīmredzami identiskus tehniskos piedāvājumus”. Minētajā Cenu aptaujā uzvarēja SIA "BALSTS-R". Pamatojoties uz to, iepriekš minētie dokumenti tika nosūtīti Konkurences padomei.

Pēc Iepirkumu uzraudzības biroja 28.02.2005. ziņojuma saņemšanas Konkurences padome sāka vērtēt ziņojumā ietvertu informāciju atbilstoši Konkurences likuma normām.

18.03.2005. Konkurences padome, pamatojoties uz Konkurences likuma 22.panta 3.punktu un 25.pantu, ierosināja lietu Nr.171/05/01 par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta noteiktā aizlieguma iespējamo pārkāpumu SIA "STATS", SIA "ALTI A", SIA "INFO SERVISS" un SIA "BALSTS-R" darbībās.

Ievērojot Konkurences likuma 26.panta sestajā daļā noteikto, Konkurences padome pēc lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanas nosūtīja 04.08.2005. vēstuli Nr.1043 SIA "BALSTS-R", 09.08.2005. – vēstuli Nr.1065 SIA "INFO SERVISS" un

10.08.2005. – vēstuli Nr.1067 SIA “STATS” un vēstuli Nr.1068 SIA “ALTI-A”. Nosūtītajās vēstulēs Konkurences padome informēja administratīvā procesa dalībniekus par tiesībām iepazīties ar lietu, izteikt savu viedokli un iesniegt papildu informāciju.

2005.gada 8.augustā ar lietas Nr. 171/05/10/1 materiāliem iepazīnās SIA “BALSTS - R” pilnvarotais pārstāvis un 2005. gada 16.augustā SIA “STATS”, SIA “ALTI A” un SIA “INFO SERVISS” pilnvarotie pārstāvji.

Pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem 22.08.2005. tika saņemtas atbildes no SIA “INFO SERVISS” (19.08.2005. vēstule Nr.1-4/59) un no SIA “STATS” (19.08.2005. vēstule Nr.05/222).

Izvērtējot lietā Nr.171/05/10/1 esošo informāciju, kas iegūta no SIA “STATS”, SIA “ALTI A”, SIA “INFO SERVISS”, SIA “BALSTS-R”, SIA “ABE IKS”, Uzņēmumu reģistra, Iepirkumu uzraudzības biroja, Jūrmalas pilsētas domes un citām valsts institūcijām, Konkurences padome

konstatēja:

Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka: “Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šī piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci”.

1. Tirgus dalībnieki-lietā iesaistītie komersanti

1.1. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “STATS”, reģistrēta Komercreģistrā 18.09.2003. ar vienoto reģistrācijas numuru 40003150061.

Saskaņā ar SIA “STATS” statūtiem sabiedrības komercdarbības veidi ir būvlaukumu sagatavošana, ēku, būvju vai to daļu būvēšana, civilā būvniecība, būvdarbu pabeigšana u.c.

1.2. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “INFO SERVISS”, reģistrēta Komercreģistrā 16.11.2004. ar vienoto reģistrācijas numuru 40003420394.

SIA “INFO SERVISS” nav norādījusi statūtos sabiedrības komercdarbības veidus.

1.3. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “ALTI A”, reģistrēta Komercreģistrā 28.07.2004. ar vienoto reģistrācijas numuru 40003385224.

Saskaņā ar SIA “ALTI A” statūtiem sabiedrības komercdarbības veidi ir zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana, būvlaukumu sagatavošana, ēku, būvju vai to daļu būvēšana, civilā būvniecība, inženiersistēmu montāža, būvdarbu pabeigšana u.c.

1.4. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “BALSTS-R”, reģistrēta Komercreģistrā 01.11.2004. ar vienoto reģistrācijas numuru 40003229160.

Saskaņā ar SIA “BALSTS-R” statūtiem sabiedrības komercdarbības veidi ir būvlaukumu sagatavošana, ēku demontāža un nojaukšana, zemes darbi, ēku, būvju vai to daļu būvēšana, civilā būvniecība, inženiersistēmu montāža u.c.

Atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 9.punktam augstāk minētie komersanti ir uzskatāmi par tirgus dalībniekiem.

2. Konkrētais tirgus

Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas tiesiskā sastāva konstatācija ir iespējama noteiktā tirgus dalībnieku saimnieciskās darbības jomā, t.i., kādā konkrētajā tirgū. Konkrētais tirgus Konkurences likuma 1.panta 4.punkta izpratnē ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu. Atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 5.punktam konkrētās preces tirgus – noteiktās preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības. Savukārt atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 3.punktam konkrētais ģeogrāfiskais tirgus – ģeogrāfiskā teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām.

Jūrmalas pilsētas dome, t.i., būvdarbu pasūtītājs, organizēja Cenu aptauju, lai saņemtu noteiktā apjoma, noteiktajiem standartiem atbilstošo būvniecības pakalpojumu, izmantojot arī noteiktos materiālus (Jūrmalas pilsētas domes 07.02.2005. vēstule Nr.1.1.-30/1144 „Par iepirkumu pašvaldības vajadzībām ar ID Nr.-JPD 2005/19”). Šie darbi, to izpildes kvalitāte, standarti un kritēriji ir aizvietojami ar citiem darbiem tādā mērā, kas nav pretrunā ar Jūrmalas pilsētas domes prasībām.

Tātad no pieprasījuma puses šo pakalpojumu, t.i., šos būvdarbus, nevar aizstāt citi būvdarbi, jo būvdarbiem un to izpildei jānotiek strikti saskaņā ar būvdarbu projektu, lai rezultātā pasūtītājs saņemtu tādu objektu, kādu bija iecerējis.

Vērtējot pakalpojumu aizvietojamību no piedāvājuma puses, jākonstatē, ka pasūtītie būvdarbi nav komplicēti, to apjoms un izdevumi nav lieli un praktiski jebkura sabiedrība, kura darbojas būvniecības jomā, ir spējīga šos darbus izpildīt. Tādējādi no piedāvājuma puses pasūtītajam būvniecības pakalpojumam pastāv plašas aizstājamības iespējas. Šīs iespējas bija ierobežotas vienīgi ar to faktu, ka pasūtītājs par organizēto Cenu aptauju informēja konkrētajā gadījumā tikai 5 sabiedrības: lēmuma 1.punktā minētos četrus komersantus un SIA „ABE IKS”.

Izvērtējot konkrētās preces tirgus definēšanas iespējas, Konkurences padome uzskata, ka Konkurences likuma 1.panta 5.punkta izpratnē konkrētā prece ir pakalpojumu kopums, par kuru bija organizēts iepirkums. Konkrētās preces tirgus sašaurināšana līdz vienas cenu aptaujas robežām pamatojama arī ar to, ka konkrētajā gadījumā tika izvērtētas tirgus dalībnieku darbības (piedalīšanas Cenu aptaujā) tikai attiecībā uz konkrēto iepirkumu procedūru.

Tā kā Konkurences likuma 1.panta 5.punkta izpratnē konkrētās preces tirgus ir būvniecības pakalpojumu kopums saskaņā ar Cenu aptaujas noteikumiem, tad arī konkrētā ģeogrāfiskā tirgus robežās nav lielākas par tām robežām, kurās tiek nodrošināts pakalpojums ģeogrāfiski, un kuru ietvaros tika nosūtīti uzaicinājumi iesniegt piedāvājumu cenu aptaujā. Prasības pret pasūtīto būvniecības pakalpojumu attiecās ne tikai uz apjomu, kvalitāti u.c. pakalpojumu raksturojošām īpašībām, bet arī uz pakalpojuma sniegšanu noteiktā vietā saskaņā ar būvdarbu projektu.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome uzskata, ka šajā lietā konkrētais tirgus Konkurences likuma 1.panta 4.punkta izpratnē ir Jūrmalas pilsētas domes organizētā Cenu aptauja.

Konkurences padome atzīst, ka citās lietās, pastāvot atšķirīgiem lietas apstākļiem, t.sk. citām iepirkuma procedūrām un citiem iepirkuma objektiem, konkrētais tirgus var tikt definēts savādāk.

3. Konkurss

Saskaņā ar likuma “Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” 1.panta 1.punktu iepirkums ir preču pirkšana, pakalpojumu saņemšana, vai būvdarbu veikšana pasūtītāja vajadzībām.

Iepirkuma metodes, ko var izvēlēties pasūtītājs, lai veiktu iepirkumu, saskaņā ar likuma “Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” 22.panta pirmo daļu var būt atklāts konkurss, slēgts konkurss, cenu aptauja, sarunu procedūra vai projekta skiču konkurss.

Jūrmalas pilsētas domes Labiekārtošanas un apsaimniekošanas pārvaldes iepirkumu komisija būvdarbu veikšanai pašvaldības aģentūrā “Jūrmalas sociālās aprūpes centrs” kā iepirkuma metodi izvēlējās cenu aptauju.

Likuma “Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām ” 29.panta pirmā daļa nosaka, ka, ja tiek izraudzīta cenu aptauja, iepirkuma komisija izvēlās iespējamus pretendentes, par kuru kvalifikāciju un uzticamību tai nav šaubu. Savukārt šī panta otrā daļa nosaka, ka iepirkuma komisija nosūta vismaz trim iespējamajiem pretendentiem uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu paredzamajam piegāžu, pakalpojumu vai būvdarbu līgumam saskaņā ar uzaicinājumā minētajām prasībām, tehniskajām specifikācijām vai darba uzdevumu. Iepirkuma komisija norāda preces, pakalpojuma un būvdarbu cenās ietilpstošās sastāvdaļas, kurās var būt ietvertas izmaksas pēc garantiju termiņa beigām, piegādes un uzstādīšanas izmaksas, personāla mācību un citas izmaksas.

4. Vienošanās (saskaņota darbība)

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 11.punktu vienošanās ir divu vai vairāku tirgus dalībnieku līgums vai saskaņota darbība, kurā tirgus dalībnieki piedalās, kā arī lēmums, ko pieņēmusi reģistrēta vai neregistrēta tirgus dalībnieku apvienība (asociācija, savienība u.tml.) vai tās amatpersona.

Lai konkrētā tirgus dalībnieku darbībās konstatētu saskaņoto darbību ir jāizpildās sekojošiem nosacījumiem:

- 1) starp tirgus dalībniekiem ir jābūt vienprātībai vai saskaņai, ar ko apzināti ir aizstāta konkurence;
- 2) saskaņai starp tirgus dalībniekiem nav jābūt sasniegtai verbāli un to var būt izraisījuši tieši vai netieši kontakti starp karteļa vienošanās dalībniekiem.

Ievērojot to, ka Konkurences likuma normas ir saskaņotas ar Eiropas Savienības regulējošiem aktiem, Konkurences padome uzskata par pamatotu atsaukties uz Eiropas Kopienų Tiesas praksē pausto viedokli. Konkurences padomes secinājumu par saskaņoto darbību esamību tirgus dalībnieku darbībās apstiprina Eiropas Komisijas un Eiropas Kopienų Tiesas iedibinātā prakse līdzīgās lietās. 1986.gada 23.aprīļa lēmumā *Polypropylene* lietā

Nr.86/398/EEC Eiropas Komisija noteica, ka "saskaņotas darbības attiecas uz sadarbības veidu starp uzņēmumiem, kuri, nesasniedzot tā saukto īsto vienošanās pakāpi, apzināti aizstāj to ar praktisku sadarbību un tādējādi rada risku konkurencei"¹. Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesa savos lēmumos minētās *Polypropylene* lietas sakarā ir atbalstījusi Eiropas Komisijas nostāju (skat., tai skaitā Eiropas Kopienu Tiesas lēmumus sākot ar Nr.T-1/89 līdz Nr.T-5/89). "Saskaņošanas un sadarbības kritēriji, kurus ir iedibinājusi tiesas judikatūra attiecībā uz saskaņotas darbības jēdzienu, un kuri nekādā gadījumā nenozīmē, ka ir jābūt izstrādātam reālam plānam, ir jāsaprot Līguma nosacījumu, kuri attiecas uz konkurenci, kontekstā tādējādi, ka katram tirgus dalībniekam ir neatkarīgi jānosaka politika, kuru tas plāno realizēt tirgū"². Tāpat Pirmās instances tiesa lietā *Cimenteries CBR SA v Commission* ir noteikusi, ka "jebkuri tieši vai netieši tāda veida kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuri atklāj konkurentam darbības, kuras tie ir nolēmuši vai plāno veikt tirgū, kur šādu kontaktu mērķis vai sekas ir radīt tādus konkurences apstākļus, kuri neatbilst konkrētā tirgus normālajiem apstākļiem ir uzskatāmi par saskaņotu darbību"³. "Lai pierādītu saskaņotu darbību eksistenci, nav nepieciešams, ka konkurents ir formāli apņēmis, attiecībā uz vienu vai dažiem citiem [konkurentiem] rīkoties zināmā veidā vai konkurenti ir vienojušies par to turpmāko rīcību tirgū"⁴. "Ir pietiekami, ka konkurents ar savu paziņojumu par plānoto rīcību ir izslēdzis vai, vismaz, ir būtiski samazinājis neskaidrību par uzvedību, kuru gaidīt no cita tirgū"⁵. "Saskaņotas darbības jēdziens ietver sevī divpusēju kontaktu eksistenci. Šis apstāklis izpildās tad, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, kad pēdējais to lūdz vai, vismaz, akceptē šādu informācijas apmaiņu"⁶.

2005.gada 7.februārī Jūrmalas pilsētas domes Labiekārtošanas un apsaimniekošanas pārvaldes iepirkuma komisija ar vēstuli Nr.1.1.-30/1144 "Par iepirkumu pašvaldības vajadzībām ar ID Nr.-JPD 2005/19" nosūtīja uzaicinājumu piedalīties Cenu aptaujā 5 kapitālsabiedrībām: SIA "ALTI A", SIA "INFO SERVISS", SIA "STATS", SIA "BALSTS-R" un SIA "ABE IKS".

Savus piedāvājumus Jūrmalas pilsētas domē iesniedza četras no tām: SIA "ALTI A", SIA "INFO SERVISS", SIA "STATS" un SIA "BALSTS-R", līdz ar to šie tirgus dalībnieki ir uzskatāmi par konkurentiem Konkurences likuma 1.panta 7.punkta izpratnē.

Jūrmalas pilsētas domes nosūtītajā uzaicinājumā piedalīties Cenu aptaujā bija 5 pielikumi:

- 1.pielikums – Tehniskās specifikācijas;
- 2.pielikums – Skices;
- 3.pielikums – Piedāvājuma atbilstības forma uzaicinājuma pamatprasībām;
- 4.pielikums – Tehniskā piedāvājuma forma;
- 5.pielikums – Finanšu piedāvājuma forma.

Cenu aptaujas dalībniekiem piedāvājums bija jā sagatavo, norādītajā veidā aizpildot pielikumos piedāvātās formas. Konkurences padome, izanalizējot visu četru augstāk minēto

¹ 86/398/EEC: Commission Decision of 23 April 1986 relating to a proceeding under Article 85 of the EEC Treaty (IV/31.149 - Polypropylene), Official Journal L 230, 18.08.1986., 86.punkts;

² Apvienotās lietas C-40 līdz 48, 50, 54 līdz 56, 111,113, un 114/73 Cooperative Vereniging "Suiker Unie" UA and others v Commission of the European Communities, European Court Reports 1975, 173.punkts;

³ Lietas T-25/95 u.c. Cimenteries CBR SA v Commission of the European Communities, European Court Reports 2000, 1852. punkts.

⁴ Turpat;

⁵ Turpat;

⁶ Turpat, 1849.punkts.

komersantu Jūrmalas pilsētas domē iesniegto piedāvājumu pielikumus, konstatēja, ka 3 savstarpēji nesaistītu tirgus dalībnieku piedāvājumos ir sakritības:

1. Jūrmalas pilsētas domes uzaicinājuma Cenu aptaujai 1.pielikumā (TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS) ir tabula, kura sastāv no šādām kolonnām:

Nr. p.k.	Darbu nosaukums	Mērvienība	Daudz.
-------------	-----------------	------------	--------

Taču SIA "STATS", SIA "ALTI A" un SIA "INFO SERVISS", sniedzot datus par atsevišķo darbu cenām, norādīto tabulu papildināja ar šādām kolonnām:

Vienas vienības cena			Vienas vienības cena Ls	Uz visu darba apjomu			Kopā Ls
Materiāli Ls	Darbs Ls	Mehānismi Ls		Materiāli Ls	Darbs Ls	Mehānismi Ls	

Turklāt SIA "STATS", SIA "ALTI A" un SIA "INFO SERVISS" iesniegto tabulu horizontālo pozīciju nosaukumi saturiski ir vienādi atšķirīgi no Jūrmalas pilsētas domes piedāvātās tehniskās specifikācijas tabulas horizontālo pozīciju nosaukumiem.

2. 4.pielikumā (TEHNISKAIS PIEDĀVĀJUMS) pie uzaicinājuma Cenu aptaujai tika piedāvātas aizpildīšanai tabulas. SIA "ALTI A", SIA "STATS" un SIA "INFO SERVISS" aizpildītajās tabulās arī ir manāmas vairākas sakritības, piemēram:

- 1) tabulu 27 horizontālās pozīcijas ir vienādas, ir izvēlēti vienādi materiālu veidi (apdares materiāli sienām, griestiem, grīdām, dekoratīvā santehnika, elektromateriāli);
- 2) nav veikts tehnisko parametru apraksts:
 - dekoratīvajai santehnikai IDO;
 - elektromateriāliem Lexel-Eljo-Thorsman;
- 3) pieļautas vienādas gramatiskās kļūdas: vārds „dabīgām” uzrakstīts „dabīgam” u.c.

Minētās sakritības pierāda to, ka 1. un 4.pielikumu tabulām ir viena izcelsme, kas savukārt liecina, ka starp SIA "ALTI A", SIA "INFO SERVISS" un SIA "STATS" piedāvājuma sagatavošanas laikā no 07.02.2005. līdz 17.02.2005. ir notikuši kontakti un informācijas apmaiņa.

2005.gada 10.maijā Konkurences padomes amatpersonas veica SIA "ALTI A", SIA "INFO SERVISS", SIA "STATS" un SIA "BALSTS-R" apmeklējumus, kuru laikā saskaņā ar Konkurences likuma 9.panta piektās daļas 2.punktu no tirgus dalībniekiem tika saņemti paskaidrojumi. Konkurences padomes amatpersonas tika iepazīstinātas ar tirgus dalībnieku dokumentiem, tai skaitā elektroniski sagatavotiem un saņēma to kopijas. Apmeklējuma laikā Konkurences padomes amatpersonas konstatēja:

4.1. SIA "INFO SERVISS" struktūrvienības adresē – Rīgā, Katlakalna ielā 11c (..) darba vietā esošajā datorā tika atrasti:

- 1) SIA "ALTI A" dokuments "4.pielikums pie uzaicinājuma cenu aptaujai ID NR.- JPD 2005/19" (tehniskais piedāvājums);

2) SIA "STATS" dokuments "1.pielikums pie uzaicinājuma cenu aptaujai ID NR.-JPD 2005/19" (tāme).

2005.gada 10.maija Konkurences padomes un SIA "INFO SERVISS" sarunu protokolā (..)*):

- par SIA "ALTI A" tehnisko piedāvājumu paskaidroja, ka: "Sūtīts no SIA "Alti A" SIA "Info Serviss" pa elektronisko pastu. Izmantojām šo dokumentu, lai salīdzinātu ar SIA "Info Serviss" tehnisko piedāvājumu. Ņēmām vērā atsevišķas pozīcijas";

- par SIA "STATS" tāmi paskaidroja, ka: "1.pielikums pie uzaicinājuma piedalīties cenu aptaujā ID Nr.IPD 2005/19. SIA "Stats" izstrādātais dokuments. SIA "Stats" to atsūtīja mums pa elektronisko pastu. Mēs Ņēmām vērā šo dokumentu, izstrādājot savu finansu piedāvājumu salīdzināšanai. Tāmētājs salīdzināja šos dokumentus, biroja vadītāja neizmantoja šos dokumentus".

4.2. SIA "ALTI A" juridiskajā adresē – Jūrmalā, Dzintaru prospektā 50:

1) (..)*) kabinetā (..)*) darba vietā esošajā datorā tika atrasts SIA "INFO SERVISS" dokuments "1.pielikums pie uzaicinājuma cenu aptaujai ID NR.-JPD 2005/19" (tāme). Minētajā dokumentā norādītās naudas summas ir identiskas SIA "INFO SERVISS" Jūrmalas pilsētas domē iesniegtajā 1.pielikumā norādītajām naudas summām, izņemot atšķirības tabulas kopsavilkumā (horizontālās pozīcijas "Transports materiāliem", "Kopā", "Firmas virsizdevisumi un plānotie uzkrājumi" utt.);

2) bijušās SIA "ALTI A" (..)*) darba vietā esošajā datorā tika atrasta 16.02.2005. elektroniskā vēstule SIA "ALTI A" (..)*) ar pielikumiem. No vēstules teksta ir redzams, ka informācijas apmaiņa ar elektroniskās vēstules palīdzību starp SIA "INFO SERVISS" un SIA "ALTI A" notikusi 15.02.2005. plkst. 4:54 PM un 16.02.2005. plkst. 9:32 AM.

Konkurences padomes amatpersonas, saņemot no SIA "ALTI A" izdrukātos iepriekš minētās vēstules pielikumus, konstatēja, ka tie ietver sekojošus dokumentus:

- SIA "ALTI A" dokuments "4.pielikums pie uzaicinājuma cenu aptaujai ID NR.-JPD 2005/19" (tehniskais piedāvājums);

- SIA "INFO SERVISS" dokuments "1.pielikums pie uzaicinājuma cenu aptaujai ID NR.-JPD 2005/19" (tāme). Minētajā dokumentā norādītās naudas summas ir identiskas SIA „INFO SERVISS” Jūrmalas pilsētas domē iesniegtajā 1.pielikumā norādītajām naudas summām, izņemot atšķirības tabulas kopsavilkumā (horizontālās pozīcijas "Transports materiāliem", "Kopā", "Firmas virsizdevisumi un plānotie uzkrājumi" utt.);

- SIA "ALTI A" dokuments "1.pielikums pie uzaicinājuma cenu aptaujai ID NR.-JPD 2005/19" (tāme).

2005.gada 10.maija Konkurences padomes un SIA "ALTI A" sarunu protokolā (..)*) paskaidroja: "Iespējams, ka SIA "Info Serviss" man elektroniski atsūtīja savu tāmi pēc konkursa, lai redzētu cenas, lai noskaidrotu, kāpēc neuzvarējām konkursā, protams, ka mēs apmaināmies ar informāciju. Mēs bieži maināmies ar tāmēm ar SIA "Info Serviss", ar SIA "Arčers". Apmaināmies ar informāciju ar cilvēkiem, kas strādā šajā jomā, pat nezinu, kurās konkrēti firmās viņi strādā."

Jūrmalas pilsētas domes sastādītajā dokumentā "Pretendentu piedāvājumu reģistrācija Cenu aptaujai "Būvdarbu veikšana pašvaldības aģentūrā "Jūrmalas sociālās aprūpes centrs"" redzams, ka SIA "ALTI A" savu piedāvājumu Jūrmalas pilsētas domē iesniegusi 16.02.2005. plkst.12:50, bet informācijas apmaiņa starp SIA "ALTI A" un SIA "INFO SERVISS" notika 15.02.2005. plkst. 4:54 PM un 16.02.2005. plkst. 9:32 AM.

4.3. SIA "STATS" struktūrvienības "Birojs" adresē – Bērzaunes ielā 6a, Rīgā apmeklējuma laikā notika sarunas ar SIA "STATS" (..)*, kā arī tika saņemtas dokumentu kopijas. Sarunu laikā (..)* paskaidroja, ka komercsabiedrība piedāvājumu sagatavot tāmi un tehnisko piedāvājumu uzdeva apakšuzņēmējam, taču (..)* konkrētu komersantu nosaukt nevarēja. 23.05.2005. vēstulē SIA "STATS" informēja Konkurences padomi, ka tāmi un tehnisko piedāvājumu sagatavoja SIA "INFO SERVISS", ko arī apstiprināja (..)* Konkurences padomes un SIA "INFO SERVISS" pārstāvju tikšanās laikā 2005.gada 9.jūnija sarunu protokolā.

Taču Konkurences padomes iegūtie pierādījumi liecina, ka SIA "INFO SERVISS" nebija SIA "STATS" apakšuzņēmējs Cenu aptaujas ietvaros:

Konkurences padome 2005.gada 14.jūnijā ar vēstuli Nr.768 lūdza Iepirkumu uzraudzības biroju sniegt viedokli par to, vai galvenajam būvuzņēmējam, iesniedzot savu piedāvājumu Cenu aptaujai, ir jānorāda apakšuzņēmējs un tā veicamo darbu apjoms. 2005.gada 22.jūnija atbildes vēstulē Nr.2-3/1881 Iepirkumu uzraudzības birojs informēja, ka: „(..) Saskaņā ar likuma 18.panta astoto daļu galvenā būvuzņēmēja, t.i. pretendenta, pašu spēkiem veicamajam būvdarbu apjomam jābūt ne mazākam par 30 procentiem no kopējā būvdarbu apjoma, turklāt tam ir jāuzrāda konkrētajam darbuuzņēmējam (apakšuzņēmējam) paredzētais veicamo būvdarbu apjoms. Informācija par piesaistītajiem darbuuzņēmējiem un tiem nododamo darbu apjomu jānorāda pretendentu atlases dokumentos. Savukārt likuma 18.panta sestā daļa nosaka, ka gadījumos, kad pretendents norāda, ka tas iesaistīs apakšuzņēmējus, ziņas par atbilstību likuma 16.panta nosacījumiem, finansiālo un saimniecisko stāvokli un spējām izpildīt līgumu ir jāiesniedz arī par šiem apakšuzņēmējiem”.

2005.gada 21.jūnijā Konkurences padomes amatpersonas tikās ar Jūrmalas pilsētas domes (..)*. Tikšanās laikā (..)* paskaidroja, ka: "Šajā cenu aptaujā pasūtītājs neparedzēja, ka pretendentam darba izpildei jāpiesaista apakšuzņēmēju. Faktiskos darbus veic pretendents, ar kuru tika noslēgts līgums. Ja pretendents vēlējās piesaistīt apakšuzņēmēju darbu izpildei, tad viņam bija jāuzrāda (konkrēto apakšuzņēmēju) savā piedāvājumā, un SIA "Stats" nav uzrādījis savā piedāvājumā, ka viņam būs apakšuzņēmums, gluži pretēji: SIA "Stats" pats iesniegtajā dokumentā apliecināja, ka veiks guļkompleksa telpu remonta darbus pašvaldības aģentūrā "Jūrmalas sociālās aprūpes centrs" par summu Ls 5415,59 (bez PVN), 18% PVN-974,81 un kopā Ls 6390,40. Šajā konkrētā gadījumā pasūtītājs vispār neparedzēja, ka pretendenti piesaistīs apakšuzņēmējus, jo darbu apjoms (paredzēts) nebija liels. Apakšuzņēmēju un galvenā būvuzņēmēja savstarpējās attiecības mūs neinteresē, bet apakšuzņēmēja nosaukumam obligāti jāparādās piedāvājuma dokumentos. Šinī gadījumā pasūtītājs neparedzēja apakšuzņēmēju darbu izpildei, jo, ja tas būtu paredzēts, tas būtu atspoguļots uzaicinājuma vēstules tekstā."

Izanalizējot SIA "STATS" 2005.gada 17.februārī Jūrmalas pilsētas domē iesniegtos piedāvājuma dokumentus (finanšu piedāvājums, tāme, piedāvājuma atbilstība uzaicinājuma pamatprasībām, tehniskais piedāvājums), Konkurences padome konstatēja, ka komersants būvdarbu veikšanai pašvaldības aģentūrā "Jūrmalas sociālās aprūpes centrs" nav paredzējis piesaistīt apakšuzņēmējus, jo apakšuzņēmējs nav norādīts piedāvājuma dokumentos, kā arī nav nošķirts apakšuzņēmēja un galvenā būvuzņēmēja veicamo darbu apjoms. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka SIA "INFO SERVISS" ir SIA "STATS" apakšuzņēmējs un ka SIA "INFO SERVISS" ir izstrādājis SIA "STATS" tāmi kā apakšuzņēmējs. Turklāt kā sākotnēji paskaidroja SIA "INFO SERVISS" (..)*: "1.pielikums pie uzaicinājuma piedalīties cenu aptaujā ID Nr.IPD 2005/19. SIA "Stats" izstrādātais dokuments".

2005.gada 10.maijā SIA "ALTI A", SIA "INFO SERVISS", SIA "STATS" apmeklējumu laikā netika iegūti pierādījumi, kas apstiprinātu Cenu aptaujas uzvarētāja – SIA "BALSTS-R" darbību saskaņošanu ar pārējiem trīs tirgus dalībniekiem, kā arī, pamatojoties uz to, ka SIA "BALSTS-R" Jūrmalas pilsētas domē iesniegtais piedāvājums būtiski atšķīrās no pārējo 3 tirgus dalībnieku piedāvājumiem, Konkurences padome uzskata, ka SIA "BALSTS-R" darbībās nav konstatējams Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpums.

5. Saskaņotas darbības mērķis

Saskaņā ar likuma par "Iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām" 30.panta sesto daļu cenu aptaujas gadījumā komisija izvēlas piedāvājumu ar viszemāko cenu, kas atbilst uzaicinājumā norādītajām prasībām un tehniskām specifikācijām.

SIA "ALTI A", SIA "INFO SERVISS" un SIA "STATS", apmainoties ar Tehniskā piedāvājuma tabulām un iesniedzot tās ar identisku tekstu Jūrmalas pilsētas domē, (neapzinoties, ka tās neatbilst tehniskās specifikācijas prasībām, kā tirgus dalībnieki paskaidroja sarunu protokolos), izslēdza iespēju Jūrmalas pilsētas domei izvērtēt dažādus piedāvājumu tehnisko specifikāciju variantus, un kritērijs, pēc kura Jūrmalas pilsētas dome būtu varējusi izvēlēties uzvarētāju, paliktu tikai viens – cena.

Laika periodā no 07.02.2005. līdz 17.02.2005. SIA "STATS" nosūtīja savu tāmi, kurā bija redzama materiālu un darbu cenas, SIA "INFO SERVISS". SIA "INFO SERVISS" savukārt šajā laika periodā nosūtīja savu tāmi, kurā tāpat bija redzamas materiālu un darbu cenas, SIA "ALTI A". Tādējādi starp tirgus dalībniekiem pastāvēja kontakti, kuri atklāja konkurentiem darbības, kuras tie ir nolēmuši vai plāno veikt tirgū, un šo kontaktu mērķis bija radīt tādus konkurences apstākļus, kas neatbilst konkrētā tirgus normāliem apstākļiem (katrs komersants patstāvīgi izstrādā un iesniedz savu piedāvājumu, kā arī nodrošina, lai piedāvājumā ietvertā informācija nav pieejama līdz tā atvēršanas brīdim), t.i., konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana.

Tā rezultātā SIA "INFO SERVISS", zinot SIA "STATS" piedāvājuma cenu, kā arī SIA "ALTI A", zinot SIA "INFO SERVISS" piedāvājuma cenu, savus piedāvājumus varēja izstrādāt jau zinot konkurentu nodomus (tos salīdzinot).

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 6.punktu konkurence ir pastāvoša vai potenciāla ekonomiskā (saimnieciskā) sāncensība starp diviem vai vairākiem tirgus dalībniekiem konkrētajā tirgū. Sāncensība nenotiek un konkurence ir izslēgta, ja konkurenti saskaņo savus plānus vai dara tos zināmus viens otram. Viens no konkurences pastāvēšanas pamatnosacījumiem – katram tirgus dalībniekam sava komerciālā politika ir jānosaka neatkarīgi. Minētais gan neaizliedz komersantiem izvērtēt vai paredzēt konkurentu darbības, bet strikti nepieļauj tiešus vai netiešus kontaktus starp komersantiem, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana un ietekmēšana.

Iepriekš minētie tirgus dalībnieki atklāja savus nākotnes nodomus un rīcību konkurentiem un ieguva informāciju par konkurenta piedalīšanos Cenu aptaujā un šīs darbības noteikumiem. Tādējādi ir konstatējams, ka tirgus dalībnieki ir vienojušies par (saskaņojuši) piedalīšanos un to darbības noteikumus Cenu aptaujā, kā arī Cenu aptaujas ietvaros ir notikusi informācijas apmaiņa ar cenām.

6. Tirgus dalībnieku viedokļu un argumentu analīze

SIA "INFO SERVISS" (19.08.2005. vēstule Nr.1-4/59) pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem ir izteikusi sekojošu viedokli un argumentus:

6.1. Par amatpersonu (darbinieku) darbībām:

- "(..) izstrādājot piedāvājumu Jūrmalas pilsētas domes 2005.gada 07.-17.februārī organizētajai cenu aptaujai ID.Nr.JPD 2005/1.9 "Būvdarbi pašvaldības aģentūrā "Jūrmalas sociālās aprūpes centrs"", ir notikusi daļēja informācijas apmaiņa, kuru no mūsu puses ir izdarījuši vidējā jeb tehniskā līmeņa darbinieki."

- "(..) Vēlamies norādīt, ka šāda informācijas apmaiņa nav notikusi ar mērķi kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, jo visu triju sabiedrību vadībai šāds nolūks nav bijis (..)."

- "(..) vadības līmenī (personas, kuras ir tiesīgas pārstāvēt sabiedrību saskaņā ar statūtiem) nekādas vienošanās nenotika."

Konkurences padome, ņemot vērā šī lēmuma 4.1. un 4.2. punktā konstatētos faktus, secina, ka informācijas apmaiņa ar elektronisko vēstuli palīdzību notikusi starp SIA "INFO SERVISS" (..)* un SIA "ALTI A" (..)*.

Saskaņā ar Komerclikuma 221.panta pirmo daļu Valde ir sabiedrības izpildinstitūcija, kas vada un pārstāv sabiedrību, un saskaņā ar šā panta otro daļu valdes sastāvā var būt viens vai vairāki valdes locekļi.

Saskaņā ar SIA "ALTI A" Statūtu 2.1.punktu sabiedrības izpildinstitūcija ir valde, kas sastāv no viena valdes locekļa, kurš pārstāv Sabiedrību bez ierobežojuma, un saskaņā ar Uzņēmumu reģistra 07.04.2005. vēstulē Nr.21-4-34345 sniegto informāciju SIA "ALTI-A" (..)* ir tiesības pārstāvēt sabiedrību atsevišķi.

Saskaņā ar SIA "INFO SERVISS" Statūtu 3.punktu šīs sabiedrības izpildinstitūcija sastāv no viena valdes locekļa un tas pārstāv sabiedrību atsevišķi bez ierobežojuma. Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra 07.04.2005. vēstulē Nr.21-4-34345 sniegto informāciju SIA "INFO SERVISS" (..)*.

2005.gada 10.maija Konkurences padomes un SIA "INFO SERVISS" (..)* sarunu protokolā (..)* uz jautājumu: "Kurš izvēlās, kurā konkursā piedalīties?" atbildēja, ka: "Pēdējais vārds ir (..)* un man. Notiek apspriede ar (..)*". Turklāt Jūrmalas pilsētas domē iesniegtos SIA "INFO SERVISS" piedāvājuma dokumentus ir parakstījis (..)*, kas norāda uz to, ka SIA "INFO SERVISS" (..)*, realizējot 221.panta pirmajā daļā noteiktās tiesības, t.i., vadot sabiedrību, ir deleģējis (..)* sagatavot un iesniegt Jūrmalas pilsētas domē visu Cenu aptaujai nepieciešamo dokumentāciju. Minēto SIA "INFO SERVISS" (..)* pilnvarojumu pierāda arī viņa paraksts uz iesniegtajiem dokumentiem, kas apliecināts ar SIA "INFO SERVISS" zīmogu, kā arī 2005.gada 10.maija Konkurences padomes un SIA "INFO SERVISS" (..)* sarunu protokolā (..)* skaidrotais, ka "(..) pirmais piedāvājumu saņem (..)*, tad pie (..)*, vai pie manis, atkarībā no tā, kurš ir uz vietas".

Saskaņā ar SIA "STATS" Statūtu 5.1.punktu "Sabiedrības valde sastāv no 2 (diviem) valdes locekļiem. Valdes locekļiem ir tiesības pārstāvēt sabiedrību tikai atsevišķi" un saskaņā ar Uzņēmumu reģistra 07.04.2005. vēstulē Nr.21-4-34345 sniegto informāciju SIA "STATS" (..)*. 2004.gada 19.jūlija SIA "STATS" dokumenta „Amata apraksts”(..)*6.3.punktā ir uzskaitīts darba pienākums(..)*. Tādējādi var secināt, ka SIA "STATS" valde ir deleģējusi (..)* pārstāvēt SIA "STATS" intereses attiecībā uz konkursu piedāvājumu sagatavošanu,

noformēšanu un iesniegšanu, kā arī saskaņā ar iepriekš minētā dokumenta 7.2.punktā noteikto (..)* amata pilnvarās un tiesībās ietilpst (..)*

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome konstatēja, ka SIA "INFO SERVISS", SIA "ALTI A" un SIA "STATS" darbinieki, kuri gatavoja un iesniedza dokumentāciju Cenu aptaujai Jūrmalas pilsētas domē, bija pilnvaroti rīkoties šo sabiedrību vārdā, t.i. tas ietilpa to dienesta pienākumos, tāpēc minētie SIA "INFO SERVISS" argumenti ir noraidāmi.

6.2. Par vienošanās mērķi:

- "(..) lai gan saskaņā ar Konkurences likuma 11.p. varētu SIA "INFO SERVISS" darbībā saskatīt aizliegtās vienošanās pazīmes, taču patiesībā šādas vienošanās un arī tātad nodoma nebija".

- "(..) ir jāņem vērā, ka šajā cenu aptaujā ne SIA "INFO SERVISS", ne SIA "STATS", ne arī SIA "ALTI A" piedāvājums netika atzīts par uzvarētāju, līdz ar to nekāds kaitējums vai citas negatīvās sekas nevienai personai nav nodarītas.

- "Vēlamies norādīt, ka šāda informācijas apmaiņa nav notikusi ar mērķi kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, jo visu triju sabiedrību vadībai šāds nolūks nav bijis".

Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5. punkts nosaka, ka: "Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana", līdz ar to, lai konstatētu Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteikto aizliegtās vienošanās pārkāpuma tiesisko sastāvu, nav nepieciešama seku konstatācija. Šajā lēmuma izklāstītie lietas apstākļi un konstatētie fakti pierāda, ka tirgus dalībnieku mērķis, kontaktējoties pirms Cenu aptaujas rezultātu paziņošanas, bija radīt tādas konkurences apstākļus tirgū, kas neatbilst tirgus normāliem apstākļiem (katrs pretendents patstāvīgi izstrādā un iesniedz savu piedāvājumu, kā arī nodrošina, lai piedāvājumā ietvertā informācija nav pieejama līdz tā atvēršanas brīdim), t.i., tirgus dalībnieku darbību nodoms bija konkurences ierobežošana, kavēšana un deformēšana.

Pamatojoties uz augstāk minēto, Konkurences padome uzskata, ka iepriekš minētie SIA "INFO SERVISS" argumenti ir noraidāmi.

6.3. par sakritībām piedāvājuma dokumentos:

- „(..) tāmes forma ir vairāk vai mazāk līdzīga visiem pretendentiem cenu aptaujā, skatīt piemēram, SIA "Balsts R" tāmi. Savukārt, tā kā galvenie būvmateriālu piegādātāji ir tie paši, tad nav brīnums, ka būvmateriāli piedāvājumos var sakrist. Arī piedāvājuma noformējums nevar tikt atzīts par identisku vai līdzīgu, piemēram, SIA "Info Serviss" noformējums atšķiras no citu piedāvājumu noformējuma. ”

Konkurences padome norāda, ka sakrīt ne tikai izvēlētie būvmateriāli, bet tie Tehniskā piedāvājuma tabulā sarindoti arī vienādā secībā, izvēlēti ar vienādiem nosaukumiem un veikts vienāds tehniskais apraksts, t.i., SIA "INFO SERVISS", SIA "ALTI A" un SIA „STATS” Tehniskā piedāvājuma tabulas satur identisku tekstu. Pārējās piedāvājumu sakritības norādītas lēmuma 2.4.punktā.

SIA "STATS" (19.08.2005. vēstule Nr.05/222) pēc iepazīšanās ar lietu ir izteikusi sekojošu viedokli un argumentus:

„(..) SIA ”STATS” nav veikusi, piedaloties Cenu aptaujā, informācijas apmaiņu ar citiem konkurentiem (SIA ”INFO SERVISS”, SIA ”ALTI A” un ”BALSTS-R”), nav ieguvusi informāciju par citu tirgus dalībnieku piedalīšanos Cenu aptaujā un katra tirgus dalībnieka darbības noteikumiem, kā arī nav vienojušies (saskaņojusi) ne ar vienu personu par piedalīšanos un tās darbības noteikumiem Cenu aptaujā”.

Konkurences padomes 2005.gada 10.maijā veiktā SIA ”INFO SERVISS” apmeklējuma laikā saņemtā informācija un SIA ”INFO SERVISS” (..)* paskaidrojumi liecina, ka tāme, kas tika atrasta SIA ”INFO SERVISS” ir SIA ”STATS” izstrādātā tāme. Turklāt 2005.gada 10.maija Konkurences padomes un SIA ”INFO SERVISS” sarunu protokolā (..)* paskaidroja: ”1.pielikums pie uzaicinājuma piedalīties cenu aptaujā ID.Nr.JPD 2005/19. SIA ”STATS” izstrādātais dokuments”. Ņemot vērā šā lēmuma 4.3.punktā izklāstītos faktus, Konkurences padomei nav pamata uzskatīt, ka SIA ”INFO SERVISS” ir SIA ”STATS” apakšuzņēmējs, tāpēc SIA ”STATS” izteiktos argumentus Konkurences padome noraida.

SIA ”INFO SERVISS” 19.08.2005. vēstulē Nr. 1-4/59 atzīst, ka ”(..) izstrādājot piedāvājumu Jūrmalas pilsētas domes 2005.gada 07.-17.februārī organizētajai cenu aptaujai ID.Nr.JPD 2005/1.9 ”Būvdarbi pašvaldības aģentūrā ”Jūrmalas sociālās aprūpes centrs””, ir notikusi daļēja informācijas apmaiņa, kuru no mūsu puses ir izdarījuši vidējā jeb tehniskā līmeņa darbinieki.”

Ņemot vērā visus izklāstītos apstākļus, Konkurences padome konstatē, ka no 2005.gada 7.februāra līdz 2005.gada 17.februārim ir noticis Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktās vienošanās aizlieguma pārkāpums SIA ”ALTI A”, SIA ”INFO SERVISS” un SIA ”STATS” darbībās, kas izpaudies kā tirgus dalībnieku saskaņota darbība, kuras ietvaros notika informācijas apmaiņa par cenām, kā arī tika saskaņota piedalīšanās konkursā un šīs darbības noteikumi.

7. Naudas soda aprēķins

Saskaņā ar Konkurences likuma 12.panta pirmo un otro daļu, ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu.

Konkurences padome, izvērtējot lietā Nr.171/05/10/1 esošos materiālus secina, ka nav pamata tiesiskā pienākuma uzlikšanai, jo faktiskā situācija liecina par to, ka pārkāpums neturpinās, tas ir izbeidzies. Jūrmalas pilsētas dome 2005.gada 22.februārī pašvaldības iepirkuma cenu aptaujas noslēguma protokolā ir pieņēmusi lēmumu par līguma slēgšanu par būvdarbu veikšanu pašvaldības aģentūrā ”Jūrmalas sociālās aprūpes centrs” ar SIA ”BALSTS-R” Tērbatas iela 42/44-4, Rīga, un 2005.gada 3.martā starp Jūrmalas pilsētas domi un SIA ”BALSTS-R” tika noslēgts būvdarbu līgums Nr.1.-16.4.2/217 par iepirkumu pašvaldības vajadzībām.

Tā kā aizliegtas vienošanās pārkāpums ir noticis starp konkurentiem, tad saskaņā ar Konkurences likuma 12.panta trešās daļas noteikumiem Konkurences padome var uzlikt naudas sodu līdz 10 procentiem no to pēdējā finansu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 500 latu katram.

Lai noteiktu katra pārkāpumā iesaistītā uzņēmuma naudas soda apmēru, Konkurences padome vadījās no 2004.gada 19.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.862

„Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļa un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” (turpmāk – Noteikumi).

Naudas sodu saskaņā ar šo Noteikumu 3.punktu aprēķina no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas. Tā kā minēto aizliegtās vienošanās pārkāpumu Konkurences padome ar lēmumu konstatē 2005.gada septembrī, tad katra pārkāpumā iesaistītā tirgus dalībnieka naudas soda apmērs tiek aprēķināts no 2004.gada neto apgrozījuma. Saskaņā ar tirgus dalībnieku iesniegtajiem 2004.gada pārskatiem SIA ”STATS” 2004.gada neto apgrozījums ir LVL 3870259, SIA ”ALTI A” 2004.gada neto apgrozījums ir LVL 227118 un SIA ”INFO SERVISS” 2004.gada neto apgrozījums ir LVL 1014211.

Atbilstoši Noteikumu 14.punktam, nosakot pārkāpuma smagumu, Konkurences padome ņem vērā:

1) pārkāpuma veidu (Noteikumu 14.1.punkts). Saskaņā ar Noteikumu 1.1.punktu vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem ir uzskatāma par horizontālo karteļa vienošanās, kas saskaņā ar Noteikumu 15.punktu klasificējama kā sevišķi smags pārkāpums;

2) pārkāpuma radītās vai iespējamās sekas (Noteikumu 14.2.punkts);

3) katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā (Noteikumu 14.3.punkts). Izvērtējot katra pārkāpumā iesaistītā tirgus dalībnieka lomu, nav iegūta informācija, ka kāds no pārkāpumā iesaistītajiem tirgus dalībniekiem būtu bijis pārkāpuma iniciators.

Minētais pārkāpums ir konstatēts laika periodā no 2005.gada 7.februāra līdz 17.februārim. Konkurences padome uzskata, ka konkrētajā lietā ir konstatējams viens aizliegtas vienošanās pārkāpums.

Saskaņā ar Noteikumu 17.punktu katra pārkāpumā iesaistītā tirgus dalībnieka naudas soda apmēru par vienu pārkāpumu aprēķina, summējot saskaņā ar šo noteikumu 18. un 19.punktu noteiktos naudas sodus.

Noteikumu 18.punkts paredz: ”Ņemot vērā pārkāpuma smaguma pakāpi, naudas soda apmēru nosaka šādi „(..) 18.3. ja izdarīts sevišķi smags pārkāpums, -1,5 līdz 7% no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma”.

Noteikumu 19.punkts nosaka: ”Ņemot vērā pārkāpuma ilgumu, naudas soda apmēru nosaka šādi: 19.1. ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu vai pārkāpums izpaužas kā vienreizēja darbība, saskaņā ar šo noteikumu 18.punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina”. Tā kā konkrētais pārkāpums konstatēts īsā laika periodā, un tā kopējais ilgums bijis tikai 10 dienas, kas atbilst Noteikumu 19.1. paredzētajam, līdz ar to saskaņā ar šo Noteikumu 18.3.punktu noteiktos naudas soda apmērus nav pamata palielināt.

Konkurences padome, nosakot sodus pārkāpumā iesaistītajiem komersantiem, ir ņēmusi vērā apstākli, ka šajā cenu aptaujā ne SIA ”INFO SERVISS”, ne ”STATS”, ne SIA ”ALTI A” piedāvājums netika atzīts par uzvarētāju, tomēr šīs vienošanās rezultātā tika kavēta, ierobežota un deformēta konkurence konkrētajā tirgū.

Nosakot soda naudas apmēru, Konkurences padome ir secinājusi, ka naudas sods ir aprēķināms 3% apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram pārkāpumā iesaistītajam komersantam.

Saskaņā ar Noteikumu 26.punktu padome var pilnīgi atbrīvot tirgus dalībnieku no naudas soda samaksas par dalību tajā, ja tirgus dalībnieks ir sadarbojies ar padomi un pastāv visi šajā punktā minētie nosacījumi. Konkurences padome ir secinājusi, ka minēto punktu noteikumi šajā gadījumā nevar tikt piemēroti, jo neizpildās tajos iekļautie nosacījumi.

Saskaņā ar Noteikumu 27.punktu kopējo naudas soda apmēru var samazināt tirgus dalībniekiem, kas pēc savas iniciatīvas snieguši padomei informāciju, kura ir būtisks konkrētā pārkāpuma pierādījums. Konkurences padome ir secinājusi, ka neviens no pārkāpumā iesaistītajiem tirgus dalībniekiem pēc pašu iniciatīvas nav sniedzis informāciju, kura ir būtisks konkrētā pārkāpuma pierādījums, līdz ar to saskaņā ar šo noteikumu 27.punktu noteiktos naudas soda apmērus nav pamata samazināt.

Saskaņā ar šo Noteikumu 24.punktu „ja tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījums pārkāpumā iesaistītajā konkrētajā tirgū ir mazāks par 10% no šī tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma, kopējo naudas soda apmēru var samazināt.”

Konkurences padome uzskata par pamatotu un nepieciešamu pārkāpējiem samazināt naudas sodu, ievērojot:

1) tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu, kurš paredz, ka iestāde, piemērojot tiesību normas, izmanto tiesību normu interpretācijas pamatmetodes, lai sasniegtu taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu. Informācijas apmaiņa ir konstatēta tikai vienas cenu aptaujas ietvaros, kuras apjoms naudiskā izteiksmē, salīdzinot ar tirgus dalībnieku apgrozījumu tirgū, ir niecīgs.

2) lietderības apsvērumus – šajā tiesiskajā situācijā ir nepieciešama administratīvā akta izdošana un tāda administratīvā akta izdošana, kas konstatētu pārkāpumu un uzliktu par to naudas sodu, jo ir izdarīts sevišķi smags Konkurences likuma pārkāpums un ir nepieciešams uzlikt sodu par tā izdarīšanu, lai sodītu par izdarīto pārkāpumu un atturētu šī lēmuma adresātus un citus tirgus dalībniekus no Konkurences likuma pārkāpumu izdarīšanas. Tomēr privātpersonas tiesību aizskārumam ir jābūt samērīgam ar sabiedrības interešu ieguvumu (Administratīvā procesa likuma 66.pants). Ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus un pārkāpumu veidu, Konkurences padome uzskata, ka labums sabiedriskajām interesēm var tikt sasniegts ar mazāka naudas soda piemērošanu nekā aprēķinātais naudas sods.

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī ievērojot Noteikumu 24.punktā minēto, Konkurences padome uzskata, ka naudas soda apmēru ir jāsamazina līdz 1,5% no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram tirgus dalībniekam. 1,5% no LVL 3870259 ir LVL 58053, no LVL 227118 – LVL 3406, no LVL 1014211 – LVL 15213.

Tādējādi, pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu, 11.panta pirmās daļas 5.punktu, 12. panta pirmo un trešo daļu 19.10.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.862 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” 24. punktu un Administratīvā procesa likuma 66.pantu, Konkurences padome

nolēma:

1. Konstatēt, ka laika posmā no 2005.gada 7.februāra līdz 2005.gada 17.februārim SIA ”ALTI A”, SIA ”INFO SERVISS” un SIA ”STATS” ir bijušas iesaistītas aizliegtās darbībās, kas izpaudušās kā tirgus dalībnieku saskaņota darbība, kuras ietvaros notika informācijas apmaiņa par cenām, kā arī tika saskaņota piedalīšanās konkursā un šīs darbības noteikumi, un tādējādi tās ir izdarījušas Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu.

2. Uzlikt SIA ”ALTI A” naudas sodu LVL 3406 (trīs tūkstoši četri simti seši) apmērā.

3. Uzlikt SIA "STATS" naudas sodu LVL 58053 (piecdesmit astoņi tūkstoši piecdesmit trīs) apmērā.

4. Uzlikt SIA "INFO SERVISS" naudas sodu LVL 15213 (piecpadsmit tūkstoši divi simti trīspadsmit) apmērā.

5. Uzlikto naudas soda summu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē Reģ. Nr.90000050138, konta Nr.LV93TREL1060001010900, Latvijas banka, kods LACBLV2X).

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētājs

P.Vilks

* - ierobežotas pieejamības informācija